

► REPORTATGE

La primera concentració de dracs a Vilanova i la Geltrú

El proper 21 de maig farà 25 anys que es va fer la trobada

// HERIBERT MASANA I SOLER

Enguany fa 25 anys d'aquell dissabte 21 de maig de 1983, el dia que es va celebrar la primera Concentració de Dracs a Vilanova i la Geltrú, ja que en aquells anys, era més freqüent el mot concentració que trobada. Aquest tipus d'acte, actualment del tot normal durant les festes majors i altres festes, aleshores començava a realitzar-se amb freqüència per la ressonància que el Correfoc de Barcelona tenia durant aquells anys.

Aquest acte es va celebrar amb motiu del cinquè aniversari del Drac de la Geltrú i va ser la colla d'aleshores qui va organitzar l'acte amb l'ajuda de l'Agrupació de Balls Populars, mitjançant gent (una trentena de persones) que ajudava a portar la cercavila pels carrers.

Mai fins aleshores s'havien vist tants dracs junts passejant per la ciutat, tot i que sota l'òptica actual tampoc no es va tractar d'una gran quantitat de figures, però en aquells anys era tota una novetat per a la ciutat, i així queda palès de com se'n va fer ressò la premsa local: *Espectacular i vistosa trobada de dracs a Vilanova* (DIARI DE VILANOVA) i *Els Dracs varen invair la ciutat* (Regió 3).

A part d'altres actes prou importants, aquella Concentració de Dracs es va acompanyar d'una exposició a l'Aula de Cultura de Caixa Penedès, al carrer Providència, que comptava amb una sèrie de murals expositius que mostraven un reguitzell molt ampli de fotografies, documents i escrits sobre el bestiar fantàstic i popular existent aleshores. Aquests murals van poder ser realitzats gràcies a la dedicació i aportació de la mateixa gent de la colla.

La coneixença i contacte amb altres colles de fora de la ciutat venia donada pel seguiment i estudi d'alguns membres de la colla sobre el bestiar folklòric i també pel que suposava actuar al Correfoc de les festes de la Mercè de Barcelona, on es concentrava gran part dels dracs aleshores existents i que molts d'ells acabaven d'estrenar-se per diferents comarques.

Així doncs, els participants d'aquella Concentració de Dracs i més o menys el seu ordre al llarg de la cercavila van ser els següents: Ball de Diables de Vilanova, Ball de Diables petits de l'ABP, el Drac de Banyeres (1982), la Cuca de Castellbisbal (1979), el Drac de Castellbisbal (1980-1981), el Drac de la Gornal (1981), el Drac de Moja (1980), el Drac dels Monjos (1981), el Drac de Sarral (1982), el Drac de Tres Caps de Ribes (1972), el Mamut de Sant Vicenç dels Horts (1982), el Drac de Terrassa (1981), el Drac de Vilanova (còpia estrenada el 1982), el Drac petit de la Geltrú (1981) i el Drac de la Geltrú (1978). El Drac de

5.è Aniversari
DRAC DE LA GELTRÚ
1983
 AGRUPACIÓ DE BALLS POPULARS
 del 14 al 29 de Maig
I CONCENTRACIÓ DE DRACS
A VILANOVA

DIA 21 DE MAIG A LES 7 DE LA TARDA

DRACS PARTICIPANTS:
 Drac de Sant Pere de Ribes, Drac de Terrassa, Drac de la Gornal, Drac dels Monjos, Drac de Sarral, Drac de Banyeres del Penedès, Drac i Cucafara de Castellbisbal, Drac de Moja, Drac de la Llacuna, Drac «MAMUT» de Sant Vicenç dels Horts, Drac de Vilanova, Diables de Vilanova, Diables de l'Agrupació de Balls Populars de Vilanova, Drac petit de la Geltrú, Drac gros de la Geltrú.

La primera concentració es va fer l'any 1983

DIARI

la Llacuna (1982) també hi estava convidat però finalment no va poder venir.

La concentració de totes les colles es va portar a terme a partir de les sis de la tarda a la plaça de les Casernes (o dels *Quartels*, tal com s'anomena popularment), lloc on tots els dracs van restar exposats.

Cap a les set d'aquella tarda clara i lluminosa de maig va sortir la cercavila, qualificada de *monstruosa*, que va recórrer per gran part de la ciutat, diríem que un itinerari tan llarg seria impensable a hores d'ara, però

l'esperit de l'època va abraçar molts carrers i places, fent un gran tomb que acabava, altra vegada, a l'inici d'on havia començat: plaça Llarga, Pont del Nin, carrer Sant Antoni, plaça Pau Casals, carrer de l'Església (pel costat del campanar), plaça de Sant Antoni, carrers de la Bomba, Aigua, Pare Garí, plaça Catalunya, carrers Pare Garí, Recreo (pel costat de Cal Ganeta i de la Rasa d'en Miquelet), rambla Nova o Samà amunt, carrers Santa Anna, Aigua, plaça de les Neus, rambla Principal avall, avinguda Francesc Macià, plaça de la

Vila, carrer Sant Sebastià, plaça dels Carros o de Soler i Gustems, carrer de la Providència, avinguda del Penedès, carrers del Tigre, Barcelona i Pastera amunt fins a la plaça de les Casernes. La cercavila va ser seguida per un nombrós públic, sobretot al tram del carrer de l'Aigua, que estava guarnit amb una mena de portal realitzat amb roba plàstica i amb un drac pintat, seguit d'una traca penjada i d'una caldera pirotècnica que estava instal·lada a la meitat del carrer.

A part, pel que fa a logística, al llarg de tot el trajecte hi havia instal·lades parades d'avitallament per als portants dels dracs: als carrers de l'Aigua, Pare Garí, Sant Sebastià i Tigre; i els serveis d'ambulàncies estaven disposats a les places de les Casernes i de la Vila i a la rambla Principal.

El foc no va parar fins a l'encesa final conjunta de tots els dracs, cap a quarts de deu de la nit i ja amb el cel fosc, que es va veure acompanyada per un castell de focs i una forta i contundent *masclètà*, que va anar a càrrec de la pirotècnica Pirasol (que aleshores estava ubicada als Esbarjos, als afores de la ciutat) i que havia muntat en un costat de la plaça juntament amb un cartell pirotècnic que era un autèntic treball d'artesanía. La *masclètà* va sorprendre per la seva intensitat i, fins i tot, va esporuguir gran part del públic present. L'organització va calcular que es van llançar al voltant d'unes 2.500 carretes durant tota la concentració.

Segons les fonts locals d'informació, al llarg de la cercavila només es van produir dos petits incidents de cremades sense importància a dues persones (una del Drac de la Gornal i una altra que portava els Diables petits) que van poder acabar la cercavila amb tota normalitat.

Algunes de les colles van venir mitjançant el sistema, aleshores ja força corrent, de l'intercanvi amb el Drac de la Geltrú, van ser els casos de Castellbisbal, la Gornal, Banyeres, Moja i els Monjos.

També, la majoria dels dracs participants eren ben recents, autèntics exponents de la primera revifalla del bestiar fantàstic durant aquella època dels inicis dels anys vuitanta i testimonis de tota una generació i d'una forma molt més llibertària de fer festa popular al carrer.

Per aquesta raó, us presentem aquest mosaic de fotografies d'aquella memorable diada que mostren la totalitat dels dracs que hi van participar, un document històric que ha estat possible gràcies a la col·laboració d'en Ramon Saumell i Poch, fotògraf *caçador* del bestiar fantàstic i popular, amb el seu reportatge fotogràfic i a la col·laboració del DIARI DE VILANOVA.

REPORTATGE

Mosaic del bestiari

Tots els participants a la concentració de fa 25 anys

Drac de Vilanova

Dracs de la Geltrú

Drac de Banyeres

Drac de la Gornal

Drac de Moja

Plantada de bèsties. En aquell ja llunyà 1983, fa un quart de segle, 14 dracs i una cuca van participar en la primera trobada d'aquestes característiques que es feia a Vilanova i la Geltrú. El fotògraf vilanoví Ramon Saumell va captar les imatges de la plantada de totes les bèsties prèvia a la cercavila, que avui oferim als lectors del DIARI. FOTOS: R. SAUMELL

Drac dels Monjos

Drac de Sarral

Drac de Ribes

Drac de Castellbisbal

Cuca de Castellbisbal

Drac de Terrassa

Drac de Sant Vicenç dels Horts